

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. IX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr01val-shoot-idm139972050156336/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

falder en Bondestudent naturligt. Winther skrev flere Sange til Studenterforeningen, men de har mere Karakteren af Klub- eller Selskabsviser, om Vinen og Kvinden. Regenslivet har han i en senere Tid skildret i Digtet »Til Træet«. Kun hans »Studenter-vise«, der nok snarere burde kaldes en Studenter-hymne, gav Udtryk for noget af det, der var aktuelt for den Tids Studenter. Ingen har nu den naive Begejstring, der skal til for at synge med i dens Omkvæd: »Herrer vi ere i Aandernes Rige«. Der er blevet smilet og ironiseret nok over Visen, saa der er mere Grund til at paapege, at den ikke er Udtryk for Standshovmod, men for en idealistisk Ungdoms vaagnende Kaldfølelse. Den har ikke Brod mod nogen Fjerdestand, men giver en Lektion til Borger-skabet. I det attende Aarhundrede havde man opdaget Bonden og Sømanden, set deres Nytte i det borgerlige Samfund. Soldaten havde ligeledes været æret i sin Egenskab af Fædrelandets Forsvarer. I Winthers Vise melder Studenterne sig i Række med disse til fælles Arbejde for Fædrelandet. Maa vi have Lov at være her! Det kan ogsaa siges i smukke, højtidelige Ord, saa man selv faar lidt Varme og Begejstring ved det, to gode Ting at begynde med. Studenterlivet gav Winther Grundlaget for hans Al-mendannelse. Han læste som den Tids Studenter alt, hvad han kunde overkomme af dansk og tysk Skønlitteratur. Det er de litterære Fejders Tid, hvor Studenterne gav deres Bidrag med. Vi har set Neds-laget af denne akademisk-æstetiske Dannelse i Antologierne fra disse Aar og fulgt Winthers »Digte« skille sig ud fra det store Fællesskab.

Naar Winther skulde læse Fagbøger og sit Eksamenpensum, tog han hjem til Købelev Præstegaard.

I København var han Student efter sin egen Lyst — en fri Fugl. Winther har ikke været anderledes eller mærkeligere end saa mangen anden Student med æstetiske og selskabelige Talenter. Det der i hans Kreds udmærkede ham frem for de fleste var en usædvanlig heldig Forening af mange smukke og

rige Evner. Han deklamerede og sang, spillede Komædie, dansede o. s. v., alt uden at gøre sig kostbar, af Hjertens Lyst. I disse Færdigheder og hele hans behagelige Fremtræden vil man let se Resultaterne af hans Opdragelse og den Dannelse, han modtog i Hjemmet og som Student. Men dertil kom yderligere det, som er det egentlige og som en af hans Venner lidt pedantisk-filosofisk kalder »et generelt Talent til at glædes og glæde«. Det synes saa selvfølgelig, men er dog en Sjældenhed, en Udmærkelse af Naturen.

Winther var uhjælpelig »en stor Tilbeder af unge Piger«. Det er denne Egenskab, der ligger bag hans Stemningsbevægelighed. En tyk, glindsende Haarflætning, en lille Fod, et Øjekast fra et Par blaa Øjne, alle disse utallige Smaaglimt af kvindelig Skønhed var for ham som Luften han indaandede. De iltede hans Blod, gjorde det rødt og letstrømmende, eller sendte det i heftige Slag mod Hjertet, drev det som prikkende Uro ud i Huden.

Intet Sted har Winther smukkere end i et Par Strofer af Romancen »To Elskende« skildret den unge tavse Kærlighed:

Men *han* sad stille,
Mens elskovsfuld og varm
Han holdt hendes Haand
Og den fine Jomfru-Arm.

Og henrykt hver Finger,
Som følte Blodets Strøm
Sødt aned hendes Hjertes
Usigelige Drøm.

Dette Digt er fra en senere Periode, hvor Winthers Kunst var ved at faa sin rene spejlende Evne. I den egentlige Ungdomsdigtning lægger han oftest Lune eller Skemt som et isolerende Lag mellem sig selv og sin Kærlighedslyrik. Det store Digt »Phantasie« til den fejrede jyske Skønhed Jomfru Fritsche er en ren Studenterspøg. I »Hvordan hun er?« udtømmer han — »til Digternes Fordærv« — Kærlighedslyriken for dens traditionelle Billedsprog og

X